

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та
івентменеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Профілактика боулінгу в мистецько-освітньому середовищі

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
управління соціокультурною діяльністю,
шоу-бізнесу та івентменеджменту
Протокол № 1 від “30” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Профілактика булінгу в мистецько-освітньому середовищі
Викладач (-і)	<u>Качмар Олександра Василівна</u>
Контактний телефон викладача	<u>+380678829592</u>
E-mail викладача	<u>oleksandra.kachmar@pnu.edu.ua</u>
Формат дисципліни	<u>очний/заочний</u>
Обсяг дисципліни	<u>3 кредит ECTS, 90 год.</u>
Посилання на сайт дистанційного навчання	<u>https://d-learn.pnu.edu.ua</u>
Консультації	<u>Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді кафедри</u>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Предметом вивчення навчальної дисципліни є порядок визначення механізмів реагування на випадки булінгу (цькування) в закладах освіти всіх типів і форм власності. Навчальний курс «Профілактика булінгу в мистецько-освітньому середовищі» належить до циклу дисциплін за вибором студента. Тематика курсу передбачає обґрунтування концептуальних засад і методологічних принципів профілактики насильства (булінгу); ознайомлення студентів із сучасними технологіями психопрофілактики, запобігання й корекції булінгу; вивчення механізмів взаємодії викладачів та учасників насильства (свідків, жертви, виконавця); вироблення базових практичних умінь і навичок організації психологічної допомоги жертвам насильства у руслі різних теоретичних напрямів психолого-педагогічного консультування й терапії; формування морально-етичних принципів і відповідальності; становлення фахової компетентності майбутніх працівників соціокультурної сфери.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета викладання дисципліни: сформувати у студентів сукупність компетентностей (результатів навчання) на основі системи знань, умінь і навичок з профілактики подолання булінгу, які допомогли б майбутнім працівникам соціокультурної діяльності надавати фахову психологічну допомогу по запобіганню, корекції та унеможливлення проявів насилля в освітньому середовищі; формування морально-етичних принципів і відповідальності. Цілі курсу: забезпечити загальну теоретичну підготовку бакалаврів у галузі освітньо-мистецької профілактики булінгу, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, пов'язаної з консультативною діяльністю.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціокультурній сфері, у галузі освіти і науки, креативної економіки та культурних практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і мистецтва та характеризується комплексністю та невизначеністю умов. ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; ЗК9. Здатність працювати в команді. ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;	

ЗК 18. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.			
СК 29. Здатність виявляти, використовувати, інтерпретувати, критично аналізувати джерела інформації в області менеджменту соціокультурної сфери.			
ПРН 1. Визначати базові професійні поняття та використовувати термінологічний апарат менеджера соціокультурної діяльності;			
ПРН 2. Збирати та впорядковувати інформацію;			
ПРН 9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію;			
ПРН 11.Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність;			
ПРН 12.Формулювати, аргументувати професійні знання.			
ПРН 18. Проявляти самостійність суджень та самокритичність у процесі дискусії.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни – 180 год.			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		30	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		30	
самостійна робота		120	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
5	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»»	3	вибіркового
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Булінг як негативне явище в мистецько-освітньому середовищі: види, форми та його учасники	2	2	8
Тема 2. Конфлікт, види конфліктів, їх причини	2	2	8
Тема 3. Діагностика булінгу (цькування) в закладі освіти	2	2	8
Тема 4 Мобінг як форма прояву агресії: стратегії захисту	2	2	8
Тема 5 Види та форми агресії	2	2	8
Тема 6 Потенціал освіти в упередженні та подоланні агресивної поведінки	2	2	8
Тема 7 Трансформаційні зміни в системі української освіти.	2	2	8
Тема 8 Гуманістичний підхід (екзистенцій на психотерапія та гештальт-терапія про	2	2	8

насильство).			
Тема 9 Структура та основні принципи профілактики	2	2	8
Тема 10 Аналіз зарубіжних та вітчизняних практик профілактичної роботи насильства	2	2	8
Тема 11 Профілактика шкільного насильства засобами громадянського виховання	2	2	8
Тема 12 Мистецтво як механізм упередження та нейтралізації агресивності особистості	2	2	8
Тема 13 Етика і релігія як засоби упередження та мінімізації наслідків агресії	2	2	8
Тема 14 Особливості трактування природи насильства в різних культурах.	2	2	8
Тема 15 Інформаційна агресія і насильство	2	2	8
ЗАГ.:	30	30	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Форми контролю знань студентів: • поточний; • підсумковий семестровий (залік). Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (п. 8.3. Види контролю «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Наказ ректора № 417 від 03.07.2023 р.). 100-бальна шкала переводиться у відповідну національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS – A, B, C, D, E, FX, F). Загальні 100 балів включають: Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях. Оцінки у національній шкалі («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи (питома вага оцінки – 50%). Контроль самостійної роботи дозволяє оцінити рівень сформованості
-----------------------------------	--

	відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу (оцінюється від 0 до 10 балів) та у формі есе (письмова робота в електронному вигляді) – (оцінюється від 0 до 5 балів). Загальна питома вага оцінки за контроль самостійної роботи – 10 %. Семестрова контрольна робота – дозволяє оцінити рівень сформованості відповідних компетентностей. Виконується на платформі D-Learn за тематикою курсу. Питома вага оцінки – 10%. Тестовий контроль оцінюється у 10 балів. Загальна максимальна кількість балів, відповідно, 20.
Вимоги до письмової роботи	Письмові роботи: тестовий контроль, практичні роботи проводиться під час навчальних занять.
Практичні заняття	Оцінюється у п'ятибальній шкалі. Поточні оцінки, які отримуються під час практичних занять, сумуються й множаться на коефіцієнт.
Умови допуску до підсумкового контролю	Отримання інтегральних результатів до останнього заняття – 25 балів.
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	Тестовий контроль, індивідуальні роботи проводяться під час навчальних занять.
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», «Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» і опубліковано їх на сайті. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом вашої розумової праці та творчості. Якщо ви подали роботу когось іншого, повністю або частково, без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі)
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження) згідно «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (п.4)».
Неформальна освіта	Зараховуються як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, та інші, які відповідають програмі навчальної дисципліни.
8. Рекомендована література	
1. Андрєєнкова В., Мельничук В., Калашник О. Протидія боулінгу в закладах освіти:	

системний підхід : метод. посіб. Київ : Агентство «Україна», 2019. 132 с. Антибулінг : практ. заняття / [Л. В. Береговська, О. С. Данилюк, І. І. Залеська та ін. ; упоряд.: В. С. Легка, О. О. Овчар, Г. М. Семенів]. Київ : Шкільний світ, 2019 152 с.

2. Дзвінчук Д. І., Качмар О. В. Агресіологія : міждисциплінарні засади . Навч. посіб. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2019. 300 с.

3. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти. Навчально-методичний посібник/ Андрєєнкова В.Л., Байдик В.В., Войцях Т.В., Калашник О.А. та ін. Київ: ФОП Нічога С.О. 2020. 196 с. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/sites/unicef.org.ukraine/files/2020-07>

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : прийнятий 7 груд. 1964 р. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

5. Коломоець О.Д. Адміністративно-правове регулювання відповідальності за вчинення насильства у сім'ї : [монографія] / за заг. ред. С.В. Петкова. Кіровоград, 2020. 224 с.

6. Кримінальний кодекс України : прийнятий 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Texta/laws/show>.

7. Мишко Н.М., Седих К.В. Психологічні наслідки булінгу. Психологія і особистість: 2022. № 2. С. 128-132.

8. Не смійся з мене: просвітницько-профілактична програма тренінгових занять : Навч.- метод. посібник / Авт. Лора Паркер Роерден, за заг. ред. Лях Т. Л. К. : УМСА, 2023. 100 с.

9. Попередження насильства в закладах освіти: методичний посібник для педагогічних працівників. 102 с.

10. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М.Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. Вінниця : ВНТУ, 2019. 150 с.

11. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню) : Закон України від 18 груд. 2018 р. № 2657- VIII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-19#Text>

12. Соловійова О.Д., Дубровська Є.В. Методичні рекомендації «Організація роботи з розв'язання проблем насильства у загальноосвітніх навчальних закладах». Київ: ВГО «Жіночий консорціум України», 2016.

13. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо протидії булінгу (цькуванню)» (№ 2657-VIII) https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-19?utm_source=chatgpt.com

14. Стаття 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення – «Булінг (цькування)» https://i.factor.ua/ukr/law-42/section-228/article-22800/?utm_source=chatgpt.com

Качмар О.В., д.філос.н., професор, професор кафедри управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івентменеджменту